

RØNTGENINSTITUTTENES FELLESORGANISASJON

Ref. 181/08/2
30.september 2008

Helse- og Omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dept.
0030 Oslo

Høringsuttalelse : Forslag til endringer i Folketrygdloven mv. – etablering av en ordning for refusjon av pasienters utgifter til helsehjelp (ikke sykehusbehandling) i andre EØS-land

Departementet foreslår å etablere en refusjonsordning for utgifter til ikke-sykehusbehandling mottatt i andre EØS-land med grunnlag i Norges EØS-rettslige forpliktelser etter EØS-avtalen. EF-domstolen har tolket disse reglene slik at de innebærer rettigheter ikke bare for tjenesteytere, men også for tjenestemottakere, her pasienter.

Refusjonsordningen skal altså omfatte norske pasienter som får behandling i et annet EØS-land og er i utgangspunktet av liten umiddelbar interesse for norske private røntgeninstitutter. I den grad private røntgenvirksomheter i Norge også har virksomhet i utlandet er imidlertid Rifos medlemmer berørt.

Pasientenes rettigheter

Rifo vil på generelt grunnlag kommentere at departementet argumenter for en relativt avgrenset rett for norske pasienter til å få refusjon for utgifter til ikke-sykehusbehandling pådratt i andre EØS-land. I høringsnotatet omtales ikke en viktig beveggrunn for norske pasienter til å søke diagnostikk og behandling i utlandet, nemlig en antatt bedre kvalitet og en lettere tilgjengelighet enn i Norge. Fritt valg av behandlingstilbud er veletablert i norsk helsetjeneste, og mange pasienter søker også ut av landet for helsehjelp. Det gjelder også mange alvorlig syke pasienter som mener seg ha problemer med å få et godt nok tilbud i Norge. Ordningen med at behandling og reise bekostes av de regionale helseforetakene ved fristbrudd eller manglende kompetanse i Norge, fanger ikke opp de mange pasienter som av forskjellige grunner søker en "second opinion" i et annet land.

Departementet ønsker en skjønnsmessig vurdering i det enkelte tilfellet av hva som skal anses som ikke-sykehusbehandling. Departementet uttaler bla. *"Definisjonen av ikke-sykehusbehandling (og dermed hva som omfattes av refusjonsordningen), bør*

RØNTGENINSTITUTTENES FELLESORGANISASJON

avgrenses på en slik måte at man unngår diskriminering av pasienter i landsdeler med relativt sett lav andel poliklinisk behandling.” Og videre: ”Refusjonsordningen bør etter departementets vurdering ikke omfatte behandling som krever ressurser som normalt forbindes med sykehusbehandling, som for eksempel høyt spesialisert behandling eller kostnadsintensiv behandling.”

Slik RiFo ser det, er nok nettopp mange EØS-lands større tilbud innenfor høyt spesialisert behandling en viktig grunn til at mange pasienter ønsker seg ut, også til spesialisthelsetjenestene utenfor sykehus i EØS-området. Departementet legger til grunn at for eksempel bruk av PET (positron-emisjons-tomografi) kan sidestilles med sykehusbehandling uavhengig av om pasienten legges inn på sykehus eller utredes poliklinisk.

RiFo mener det i EØS-sammenheng bør klarlegges hva som er og hva som ikke er sykehusbehandling. Ett utgangspunkt kan være om alle, eller et stort flertall av, EØS-landene anser at en behandling kun kan utføres av tjenesteytere med sykehuskonsesjon. En diagnostisk prosedyre eller en behandling som i alle eller de fleste EØS-landene krever en sykehuskonsesjon, er å betrakte som sykehusbehandling. Det er som i departementets eget tilfelle neppe slik når det gjelder bruk av PET.

Med vennlig hilsen
Røntgeninstituttene Fellesorganisasjon

Are Løken
Daglig leder